

OCHRANA PRÁV K ODRODÁM RASTLÍN

Ing. Katarína Beňovská
Odbor odrodového skúšobníctva
ÚKSÚP

www.uksup.sk

Benovska.Katarina@uksup.sk

Biologická intenzifikácia

poľnohospodárstva prostredníctvom
pestovania nových odrôd

- Šľachtenie odrôd - „kráľovná rastlinnej výroby“
- genetický základ odrody sa na úrode a kvalite podieľa 30 – 60%

Legislatívny rámec v SR

- Zákon č. 132/1989 Zb. o ochrane práv k novým odrodám rastlín a plemenám zvierat

- Novelizovaný Zákonom č. 22/1996 Z.z. – akceptovanie Konvencie UPOV z roku 1991,
- ochrana odrôd celej rastlinnej ríše

- nechráni priemyselné produkčné mikroorganizmy, biotechnologické postupy a produkty s ich pomocou vyrobené

UPOV – Medzinárodná únia na ochranu práv nových odrôd rastlín

- Konvencia z roku 1991 –
- základ národných systémov legislatívy
- Technické skúšobné metodiky
 - UPOV-om vytvorené pre 230 rastlinných druhov
 - členské štáty UPOV chránia odrody viac ako 2 010 rastlinných druhov

Cieľ systému právnej ochrany

Držiteľovi šľachtiteľského

osvedčenia sa potvrdzuje:

- vyšľachtenie novej odrody
- názov odrody
- majiteľ osvedčenia
- jeho právo obchodne využívať odrodu
- doba ochrany práv k odrode

Právo obchodného využitia odrody sa vzťahuje na nasledovné úkony:

- výrobu alebo rozmnožovanie množiteľského materiálu odrody
- úpravu na účely množenia
- ponuku na predaj
- predaj alebo inú formu obchodovania
- vývoz, dovoz
- skladovanie na uvedené účely
- výrobu výrobkov z právne chránenej odrody

Kritériá na udelenie šľachtiteľského osvedčenia

Technické kritériá:

- odlišnosť (distinctness)
- vyrovnanosť (uniformity)
- stálosť (stability)
- DUS testy – vykonáva ÚKSÚP
- sieť 16 skúšobných staníc
- pre 50 rastlinných druhov
- medzinárodná spolupráca v DUS testoch

Formálne kritériá:

- novosť
- vyhovujúci názov
- uhradenie poplatkov a splnenie administratívnych požiadaviek
- Prijímanie prihlášok a administratíva na Ministerstve pôdohospodárstva SR

Ochrana práv na Slovensku

Základom sú aktívne šľachtiteľské subjekty:

- poľné plodiny – 10 šľachtiteľských pracovísk
- zeleniny – 5 šľachtiteľských pracovísk
- ovocie – 4 šľachtiteľské pracoviská
- vinič – 2 šľachtiteľské pracoviská

Prihlášky a udelené šľachtiteľské osvedčenia

- do konca roka 2006 – 1 107 prihlášok
- udelených šľachtiteľských osvedčení – 499
- zamietnutých, stiahnutých, odvolaných – 327
- v procese skúšania – 281 odrôd

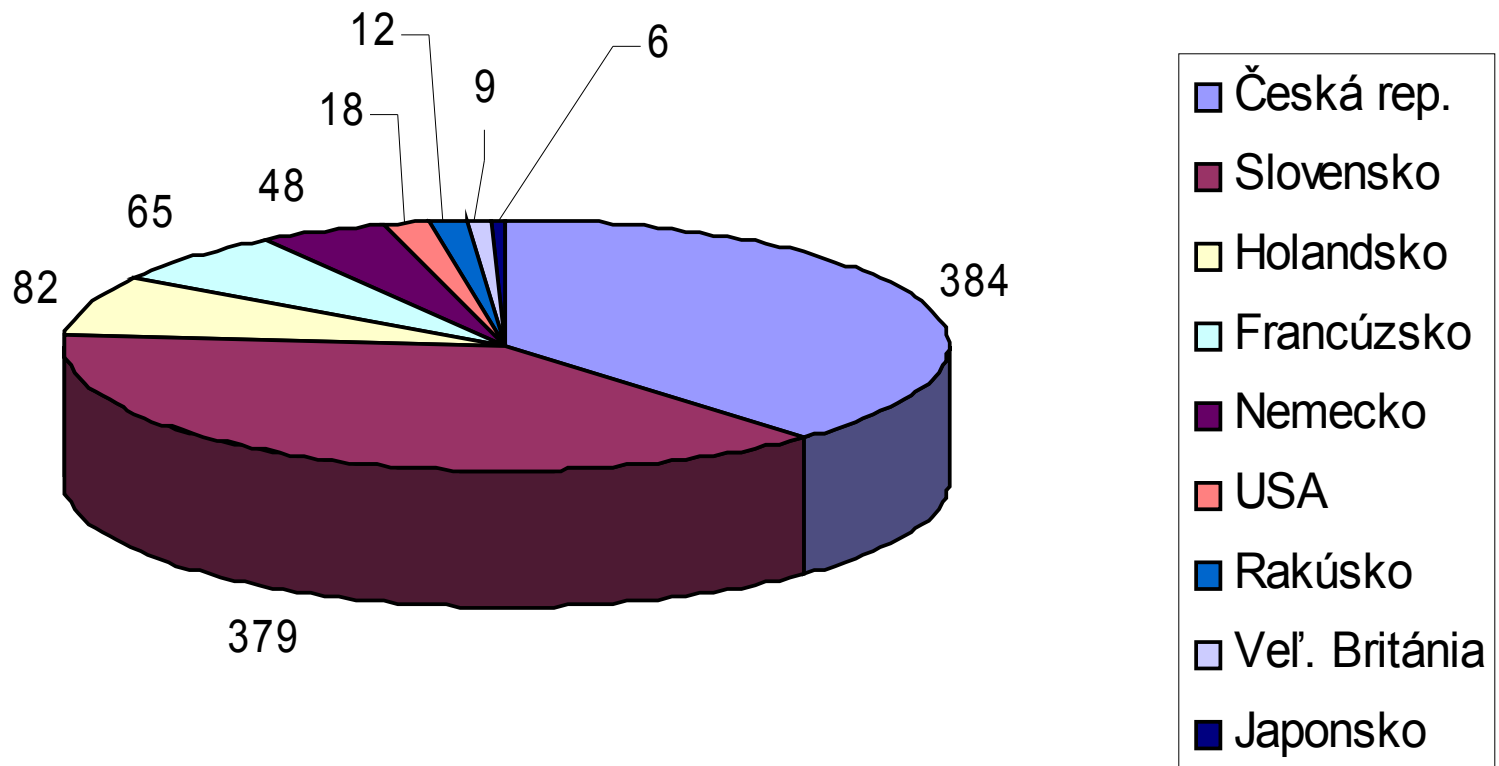

Počty prihlášok

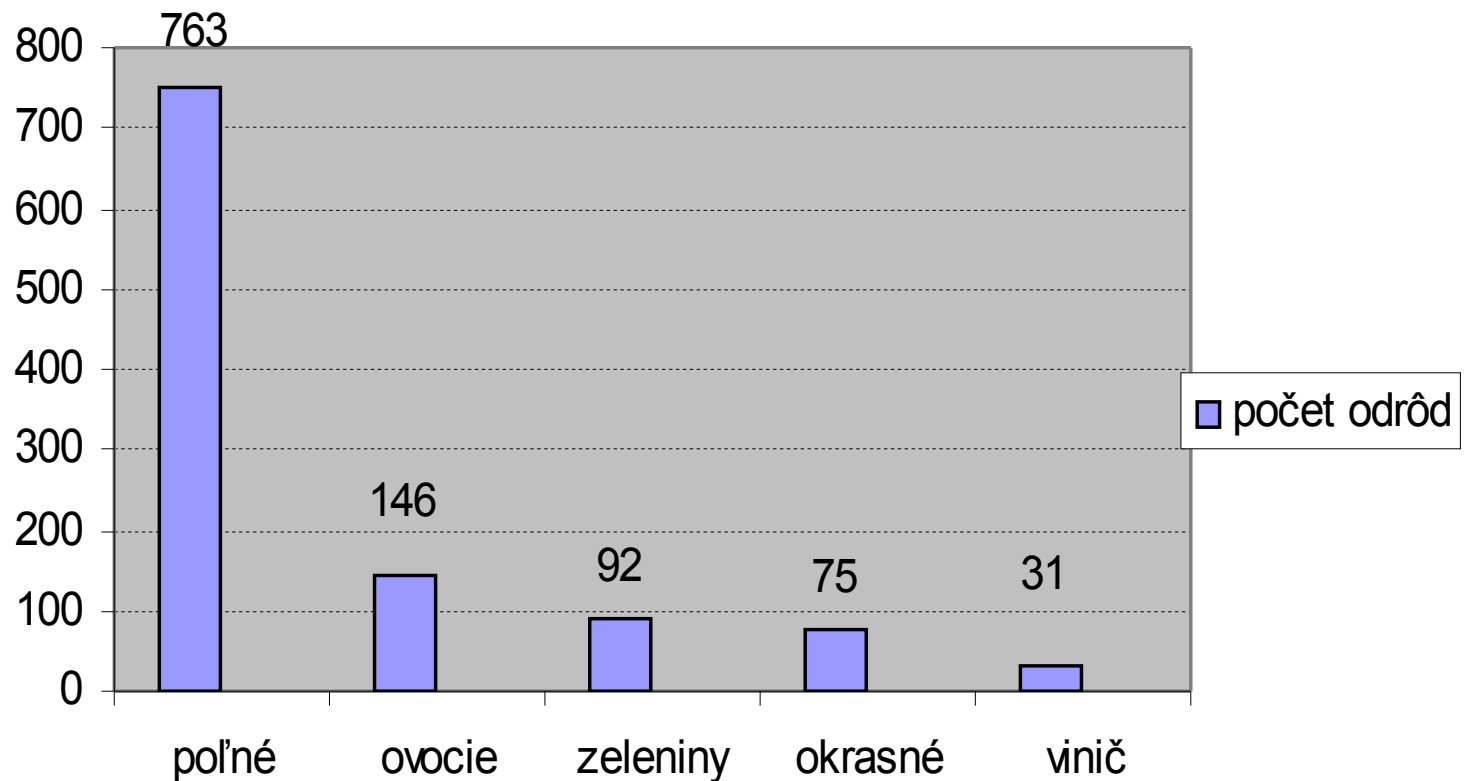

Počty prihlášok podľa krajiny pôvodu

prihlášky podľa krajiny pôvodu

počty prihlášok – skupiny plodín

Dôvody poklesu počtu prihlášok

odrody vhodné na slovenské územie
sú už chránené

- pokles dotácií na šľachtenie odrôd
- limitovaný šľachtiteľský potenciál
- národné systémy využívané len pre lokálne odrody a ich umiestnenie na národnom trhu
- vplyv EÚ:
 - preferovanie európskeho systému právnej ochrany
 - teritoriálna platnosť v celej EÚ

CPVO - Úrad spoločenstva pre odrody rastlín

založený v roku 1995 v Angers, F

- legislatívny základ: Nariadenie rady (ES) č. 2100/94 o právach spoločenstva k odrodám rastlín
- zabezpečuje európsky systém právnej ochrany odrôd
- systémom jednej prihlášky, jedného konania, jediného rozhodnutia s teritoriálnou účinnosťou v celej EÚ

Predstavenie DUS testov

02.05.07

Právna ochrana odrôd

24

informácie dostupné aj na:

- CPVO: www.cpvo.europa.eu
- UPOV: www.upov.int